

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Brevis Et Vtilis Commentarivs In Priorem Epistolam Pauli
ad Corinthios, & in aliquot capita secundæ**

Melanchthon, Philipp

Vitebergæ, 1561

VD16 M 2618

Scitis quod quando gentiles eratis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-36296

I. EPISTOLA AD

resurrectione mortuorum. Græca natio delectabatur dono linguarum, & multi in publico congressu suam eloquentiam ostentabant. Inde etiam æmulationes oriebantur. Paulus igitur in genere concionatur de usu donorum, & postea addit præcepta de ordine lectionum & interpretationum, utilia omnibus ætatibus. Imò forma iudiciorum in Synodis hinc sumenda est.

οἰδατε οὐ ὅτι ἔθνη ἦτε.

Scitis quod quando gentiles eratis.

ANtequam dicit de singulorum donis diuersis, primum monet unum commune donum præcipuum in omnibus esse oportere, & id præ cæteris donis querendum esse in singulis, & tuendum, videlicet, Spiritum sanctum confitentem Iesum esse Dominum, sicut & supra dixit, unicum esse fundamentum, IESVM CHRISTVM.

Hoc Fundamentum ait necessarium esse in omnibus, oportere omnes abhorere ab Idolis, & oportere in omnibus ue-

ram Inuocationem Dei, et agnitionem Mediatoris esse. Id initio iubet omnes tueri, ne ruant, sicut antea cum non regerentur luce Euangelij & Spiritu sancto, ad muta Idola, quocumq; impellebantur.

Hic igitur multa monet, ostendit horrendam esse cœcitatē omnium hominum, qui non reguntur luce Euangelij, & a Spiritu sancto, sicut exempla ostendunt. Ethnici quotidie novos cultus excogitabant, Athenienses bello Xerxis instituerunt sacrificia Boreæ, & dicebant esse ipsis amicum, quia olim ex Orithyia genuisset filios. Meretrices in illa ipsa urbe Corintho pro salute Græciæ commune uotum fecerunt. Deniq; nullus fuit finis talium furorum. Et similia acciderunt & adhuc fiunt, ubi curritur ad statuas, & inuocantur mortui & uaria Idola.

Tradit igitur regulam eandem, dupliciter faciens Antithesin, quia plerunq; scelus magis cōspici potest: Nemo habens Spiritum sanctum, dicit Anathema Iesum. Certissimum est, uel palam maledicentes filio Dei, uel quoquo modo præbentes significationem contemptus & odij, non esse membra Ecclesiæ Dei, Et facile

I. EPISTOLA AD

Iē hæc deprehendi possunt, quia postquam exarsit odium in persecutione, fit ingens & non obscurum incendium. Non diu occultat odium Iudas. Nam accedit impulsor Diabolus, sicut scriptum est: Sathanas intrauit in cor eius. Statim igitur fiunt magni furores, ut in Iuliano, Ario, & in horum recentium temporum historis conspicitur, Cum semel exarsit odium, fit ingens furor, ut in Eccio, Latio, Hofmeistero, qui etiam furentes ante mortem suæ desperationis signa ostenderunt. Et Berolini monachus, quem hic multi nouerunt, inter maledicendum in ipsa concione subito collapsus, statim postea extinctus est.

Vult igitur Apostolus discerni homines Christi à cæteris, & signum monstrat, quo discerni sine ulla ambiguitate possunt. Et simul monet, ut tales lapsus uitemus, & horrendæ pœnæ cogitatione expauescimus, ne ruamus sicut Iudas, Arius, Latio, Hofmeisterus & similes.

Altera pars in Antithesi uidetur obscurior, cum ait: Nemo potest fateri Iesum esse Dominum, nisi in Spiritu sancto. Obijciat enim aliquis innumera
rabiles

rabiles hypocritas, Monachos & similes, qui etiam uideri uolunt Iesum adorare. Et ipse alibi inquit: Non omnis qui dicit mihi Domine Domine, intrabit in regnum cœlorum, Sed explicatio facilis est.

Paulus loquitur de confessione perseveranti, & in tota doctrina. Hypocritæ cito deficiunt, et cum reprehenduntur ipsorum errores, fiunt acerbissimi hostes Evangelij, ut nunc in Episcopis, Monachis, & Sacrificulis fieri cernimus. Nec unquam hypocritis diu latere potest.

Vt igitur odium aduersus Christum, & maledicta sunt certissima signa, mentis impiæ & captivæ Diabolis, ita econtra Spiritus sancti testimonia sunt, inuocatio Christi, non fugitans, sed libenter ad eum accedens, & in eo acquiescens, & amor totius doctrinæ, & studium discendi, & constantia in Confessione. Hæc rectissimè congruunt ad hoc dictum: Si quis diligit me, sermonem meum seruabit, & pater meus diliget eum, & ueniemus ad eum, & mansionem apud eum faciemus. Ac potest uniuscuiusq; conscientia iudicare de propria inuocatione. Deinde & alij cer-
nere

I. EPISTOLA AD

nerere robor. animi in confessione possunt, et
multa signa sunt, quibus hypocrisis à uera
fide discerni potest.

διαρέσας δὲ χαρισμάτων ἐστὶ,
Divisiones donorum sunt.

ANtea dixit de communi dono, quod
in omnibus ueris membris Ecclesie
esse oportet, scilicet de uera inuocatione
Dei & agnitione filij Dei, & de fugienda
Idolis.

Nunc dicit de alijs donis, quæ acci-
dunt in alijs alia. Vt de dono linguarum
de dono sanationis. Et in initio præfatur, hæc
quoque dari à Deo, ut sint testimonia Spiritus
sancti, & profint Ecclesie. Obser-
uentur autem discrimina nominum. Vocantur
has dotes χαρίσματα διακονίας & ἐπιση-
μήματα. Διακονία sunt, quæ immediatè
seruiunt aliorum utilitati, ut sanationes.
Ita sunt διακονία singularis felicitas in re
militari aut gubernatione. Vt Samson &
Salomon excelluerunt διακονία.

Nomen ἐπισημήματα significat ab-
as mirandas effectiones, ut resuscitare mor-
tuos, item uerbo occidere, sicut Petrus
reuo-